

Huvudman

Söderhamn Knowledge AB
Organisationsnummer: 559069–2223
info@soderhamnsfriskola.se

Ärendet

Tillsyn av grundskolan Söderhamns Friskola och Fritids i Söderhamns kommun; nu fråga om uppföljning av beslut den 17 februari 2025 avseende huvudmannens ekonomiska förutsättningar.

Beslut

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Söderhamn Knowledge AB att senast **fredag den 20 februari 2026** ha vidtagit nedan angivna åtgärder avseende brister rörande ekonomiska förutsättningar att följa de föreskrifter som gäller för verksamheten. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas till Skolinspektionen.

Om Söderhamn Knowledge AB inte följer detta föreläggande kan mer ingripande sanktioner komma att aktualiseras.

Beslutet om föreläggande gäller omedelbart enligt 26 kap. 10 § tredje stycket skollagen. Beslutet om föreläggande får enligt 28 kap. 2 och 18 §§ skollagen inte överklagas.

Söderhamn Knowledge AB ska vidta följande åtgärder

Prövning av ekonomiska förutsättningar

Söderhamn Knowledge AB ska ha ekonomiska förutsättningar att följa de föreskrifter som gäller för verksamheten. I detta ingår att huvudmannen ska:

1. Se till att verksamheten bär sina kostnader (2 kap. 5 § andra stycket 2 p. och 26 kap. 3 § skollagen)
2. Se till att det egna kapitalet uppgår till minst det registrerade aktiekapitalet (2 kap. 5 § andra stycket 2 p. och 26 kap. 3 § skollagen)

Redovisning av åtgärder

Redovisningen av de vidtagna åtgärderna skickas via e-post till skolinspektionen.umea@skolinspektionen.se, eller per post till Skolinspektionen, Box 3177, 903 04 Umeå. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för ärendet (dnr 2024:6577) i de handlingar som sänds in.

Huvudmannen ska i samband med redovisningen av vidtagna åtgärder inkomma med ekonomiska underlag enligt följande:

1. Fastställd årsredovisning för räkenskapsåret 2024/2025 inklusive underskriven revisionsberättelse.
2. Avstämd och rättvisande balans- och resultatrappport för perioden 1 juli 2025 till och med 31 december 2025.
3. Utdrag från skattekontot för perioden 20 maj 2025 till och med 19 februari 2026.
4. Uppgifter om elevantal för höstterminen 2025 samt vårterminen 2026.
5. Eventuella övriga upplysningar avseende omständigheter som påverkar huvudmannens ekonomiska förutsättningar.

Om ärendet

Skolinspektionen har under hösten 2024/våren 2025 genomfört en riktad tillsyn av Söderhamns Friskola och Fritids i Söderhamns kommun med Söderhamn Knowledge AB (org.nr. 559069-2223) som huvudman. Tillsynen har bland annat omfattat en prövning av huvudmannens ekonomiska förutsättningar att följa de föreskrifter som gäller för verksamheten.

Tillsynen visade att Söderhamn Knowledge AB hade bristande ekonomiska förutsättningar att följa de föreskrifter som gäller för verksamheten. Skolinspektionen förelade därför huvudmannen, i beslut den 17 februari 2025 (dnr 2024:6577), att senast den 20 maj 2025 vidta åtgärder för att rätta till påtalade brister avseende ekonomiska förutsättningar.

Söderhamn Knowledge AB har den 20 maj 2025 inkommit med en redovisning av vidtagna åtgärder utifrån föreläggandet.

Skolinspektionen har i nu aktuellt beslut tagit ställning till om Söderhamn Knowledge AB har följt föreläggandet samt om påtalade brister har avhjälpits.

Motivering av beslutet

Skolinspektionen redogör först för de omständigheter som framkommit i tillsynsutredningen och som ligger till grund för myndighetens bedömning,

därefter anges de bestämmelser som tillämpas och slutligen redovisar Skolinspektionen sin bedömning i det här fallet.

Enskilda som godkänts av Skolinspektionen ska fortlöpande uppfylla de villkor som gäller för tillståndet (26 kap. 3 § första stycket 5 p. skollagen). Huvudmannen ansvarar för att utbildningen genomförs i enlighet med bestämmelserna i skollagen, föreskrifter som har meddelats med stöd av skollagen och de bestämmelser för utbildningen som kan finnas i andra författningar (2 kap. 8 § skollagen).

Föreläggande

Prövning av ekonomiska förutsättningar

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Skolinspektionen bedömde i beslut den 17 februari 2025 att Söderhamn Knowledge AB inte uppfyllde skollagens krav på ekonomiska förutsättningar. Skolinspektionens utredning visade att huvudmannen inte bar sina kostnader och att det egna kapitalet var negativt.

Huvudmannen har i samband med redovisningen av vidtagna åtgärder inkommit med resultat- och balansrapport för perioden 1 juli 2024 till och med 30 april 2025, utdrag från skattekontot för perioden 19 november 2024 till och med 19 maj 2025, uppgifter om elevantal för vårterminen 2025 samt en skriftlig redogörelse med kompletterande upplysningar daterad den 20 maj 2025. Skolinspektionen har i ärendet även inhämtat en kreditupplysning daterad den 12 juni 2025.

Inkommen resultatrapport för det innevarande räkenskapsårets första 10 månader, perioden 1 juli 2024 till och med 30 april 2025, visar ett negativt resultat om 670 000 kronor. Resultatrapporten för det innevarande räkenskapsårets första fem månader, perioden 1 juli 2024 till och med 30 november, som kom in till Skolinspektionen inför beslutet som fattades den 17 februari 2025, visade en förlust om 1 miljon kronor.

Enligt inkommen balansrapport uppgår det fria egna kapitalet till minus 578 000 kronor per den 30 april 2025. Enligt den balansrapport som inkom till Skolinspektionen inför beslutet som fattades den 17 februari 2025, uppgick det fria egna kapitalet till minus 903 000 kronor per den 30 november 2024.

I den skriftliga redogörelsen daterad den 20 maj 2025 förklarar huvudmannen att effekten av kostnadsbesparande åtgärder genom arbetsbristförhandlingarna som blev klara i september 2024, gett full effekt

först från januari/februari 2025 på grund av uppsägningstider och efterskottslöner. Enligt huvudmannen visar prognosen visserligen fortfarande ett minusresultat för läsåret som helhet, men förlusten har minskat mycket per den sista april 2025 jämfört med deras senaste rapport per den sista november 2024. Huvudmannen tror att förlusten kommer att minska fram till den sista juni 2025. Vidare uppger huvudmannen att skolan har blivit beviljad resurs på deltid, 10 timmar per vecka, och kommer att få detta utbetalt retroaktivt tre månader för vårterminen 2025, vilket inte är med i resultat- och balansrapporten.

Enligt huvudmannen har även andra stegvisa besparingar gjorts för att anpassa efter elevantal under läsåret, i den mån det har gått utan att låta det gå ut över kvalitén.

Huvudmannen uppger att i syfte att få en bättre ekonomi kommer skolan under läsåret 2025/26 bara ha en klass för årskurs 5–6 och därifrån bygga upp ett kapital igen. Skolan kommer också att ha lite färre personal i fritidshemmet, för att anpassa efter aktuellt elevantal även där.

Huvudmannen har inte några betalningsanmärkningar eller skulder hos Kronofogdemyndigheten enligt inhämtad kreditupplysning daterad den 12 juni 2025.

Rättslig reglering

I 26 kap. 3 § första stycket 5 p. skollagen anges att Skolinspektionen har tillsyn över att enskilda som godkänts av Skolinspektionen fortlöpande uppfyller kraven i 2 kap. 5 § skollagen.

Enligt 2 kap. 5 § skollagen får enskilda efter ansökan godkännas som huvudmän för bland annat förskoleklass, grundskola och fritidshem. Godkännande ska enligt 2 kap. 5 § andra stycket skollagen lämnas om den enskilde bland annat har ekonomiska förutsättningar att följa de föreskrifter som gäller för verksamheten.

I förarbetena till skollagen anges att den enskilde ska ha ekonomiska förutsättningar att följa de föreskrifter som gäller för verksamheten. Kravet gäller under hela den tid då verksamheten bedrivs. I kravet på ekonomiska förutsättningar ligger att verksamheten ska bedrivas på ett sätt som innebär att den bär sina kostnader och att det finns ekonomiskt utrymme för nödvändiga investeringar. Det kan bli aktuellt att ingripa mot en aktör om ekonomin kraftigt försämras, till exempel genom vikande elevunderlag eller att aktörens tillgångar minskar, på ett sådant sätt att det påverkar förutsättningarna att bedriva en verksamhet av godtagbar kvalitet enligt lagar och andra föreskrifter. Om verksamheten visar ett underskott bör det vägas in om det finns fonderade eller andra medel, exempelvis en bankgaranti, tillgängliga för att hantera underskottet. En prognos som visar

att det finns förutsättningar att inom skälig tid nå ett överskott kan också vara en indikation på att kravet är uppfyllt. Vidare anges att om en tillsynsmyndighet konstaterar att det finns risk att verksamheten inom en nära framtid kommer att gå i konkurs bör detta vara ett skäl att ingripa mot verksamheten. (Prop. 2017/18:158 s. 50 och 122.)

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att Söderhamn Knowledge AB fortfarande inte har ekonomiska förutsättningar att följa de föreskrifter som gäller för verksamheten.

Av utredningen framgår att verksamheten fortfarande inte bär sina kostnader, det vill säga att kostnaderna överstiger intäkterna och att huvudmannen därmed går med förlust. Vidare visar utredningen att huvudmannens egna kapital fortfarande är negativt. Ett negativt eget kapital innebär att huvudmannens skulder överstiger dennes tillgångar och att huvudmannen därmed saknar medel att hantera förluster.

Skolinspektionen noterar att huvudmannen redovisat vidtagna och planerade kostnadsreducerande åtgärder för att förbättra de ekonomiska förutsättningarna. Skolinspektionen bedömer att de vidtagna åtgärderna har haft en positiv effekt. Resultatet har förbättrats från ett negativt resultat om minus 1 miljon kronor för perioden 1 juli till och med 30 november 2024 till ett negativt resultat om minus 670 000 kronor för perioden 1 juli 2024 till och med 30 april 2025. Huvudmannen bär dock fortfarande inte sina kostnader och det egna kapitalet är fortsatt negativt.

Mot denna bakgrund bedömer Skolinspektionen att huvudmannen inte uppfyller skollagens krav på att ha ekonomiska förutsättningar att följa de föreskrifter som gäller för verksamheten.

Val av ingripande

Skolinspektionen får förelägga en huvudman som står under dess tillsyn att fullgöra sina skyldigheter, om verksamheten inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten (26 kap. 10 § skollagen).

Söderhamn Knowledge AB uppfyller inte författningarnas krav vad gäller ekonomiska förutsättningar att följa de föreskrifter som gäller för verksamheten. Det finns därför skäl att förelägga Söderhamn Knowledge AB att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

Beslutet har fattats av juristen Elina Axelsson.

Utredaren Mirja Wallström har varit föredragande i ärendet. I ärendets slutliga handläggning har även ekonomerna Anne Adamsen och Lina Håkansson medverkat.